OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM.

Rok I. 1 listopada 1932 r. № 15.

EGZEKUCJA SĄDOWA

ORGAN ZAWODOWO-KORPORACYJNY
KOMORNIKÓW SĄDOWYCH

Cena numeru Zł. 2.—

W A R S Z A W A

TREŚĆ:

Wydawca: **Zarząd Główny Zrzeszenia Komorników Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej.**

Komitet Redakcyjny:

Borzęcki, Daroszewski, Jarczyk, Lutostański, Tasarek.

Redaktor: **Władysław Jarczyk.**

Adres Redakcji i Admin.: **Warszawa, ul. Kredytowa 16 m. 29,** lokal Zrzeszenia Komorników Sądowych Rzplitej Polskiej.

Konto P. K. O. 23.452.

Redaktor przyjmuje codziennie (oprócz sobót i świąt) przy ul. Miodowej 11 m. 6 od godziny 16—18-ej.

Prenumerata miesięczna — zł. 4.50, kwartalna — 13.50.
Cena ogłoszeń: Strona — 100 Zł., 1/2 str. — 50 Zł., 1/4 str. — 25 Zł., 1/8 str. — 12 Zł., 1/10 str. — 6 Zł.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Odskoczenia od unifikacji.

Z niecierpliwością czekaliśmy na ogłoszenie nowego prawa o sądowem postępowaniu egzekucyjnem, które jak widać z Dziennika Ustaw Nr. 93/32. poz. 803 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933 r.

Nowe prawo sądowe egzekucyjne ma bardzo doniosłe znaczenie z punktu widzenia państwowego, bowiem usuwa z powierzchni życia dotychczasowe dzielnicowe rozbieżności, pozatem ma duże znaczenie organizacyjne, powołując do życia, na terenie całego Państwa, instytucję komorników sądowych, zadaniem których będzie samodzielne wykonywanie wyroków sądowych w sporach cywilnych. Nie poruszając w danem miejscu okoliczności w jaki mianowicie sposób ta instytucja ma być ujęta personalnie zauważyć jednak wypada, że nowa ustawa, ustalając jednolite zasady, wszystkie czynności egzekucyjne wypływające z sądowego postępowania, przekazuje sądom i komornikom sądowym. Na tem polega cała treść unifikacyjna ustawy o sądowem postępowaniu egzekucyjnem.

W tym stanie rzeczy, niespodzianką stało się dla nas ogłoszenie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. Nr. 91/32 poz. 769) o wykonywaniu egzekucji z nieruchomości przez Państwowy Bank Rolny. Otóż rzeczone rozporządzenie daje Państwowemu Bankowi Rolnemu uprawnienie samodzielnego prowadzenia egzekucji z nieruchomości przez przymusową ich sprzedaż. Jak widać z powyższego Państwowy Bank Rolny będzie jednocześnie i wierzycielem i organem egzekucyjnym. Coprawda samego aktu sprzedaży będzie dokonywał, zgodnie z treścią art. 31 rzeczonego rozporządzenia, notarjusz, okoliczność ta jednak stwarza jeszcze bardziej paradoksalną sytuację w postępowaniu egzekucyjnem oddając mianowicie najwięcej lukratywną (o ile chodzi o opłaty za sprzedaż) część postępowania egzekucyjnego w ręce notarjuszów, podczas, gdy, właściwy, przez Państwo do tego ustanowiony organ — komornik sądowy, sprowadzony jest w tem postępowaniu jak widać z treści art. 4 tegoż rozporządzenia, do roli doręczyciela wezwań, zawiadomień i obwieszczeń.

Nie przesądzając w danej chwili tego momentu, czy egzekucja prowadzona bezpośrednio przez Bank da lepsze niż dotychczas wyniki z postępowania egzekucyjnego sądowego, uważamy za wskazane nadmienić, że wyeliminowanie z kompetencji komorni-

ków sądowych postępowania egzekucyjnego w stosunku do nieruchomości na rzecz Państwowego Banku Rolnego, poza wykroczeniem z ram unifikacyjnych sądowego postępowania egzekucyjnego, wprowadzonego nową ustawą, stawia również w przykrą sytuację materjalną całe rzesze komorników sądowych urzędujących na prowincji.

Wszak dotychczas w przeważającej części powiatów egzekucję do nieruchomości prowadziły prawie wyłącznie dwa banki: Państwowy Bank Rolny i Bank Gospodarstwa Krajowego, o ile więc jeden z tych banków, i właśnie posiadający więcej egzekucyj — odpadnie, powstaje pytanie z czego będą czerpać utrzymanie komornicy sądowi, których obecnie w niektórych powiatach jest do 4-ch na powiat.

Nawet gdybyśmy stanęli na stanowisku, że z dniem 1 stycznia 1933 r. komornicy sądowi przejdą na etat państwowy, to jednak utrzymywanie w powiecie na etacie kilku urzędników II kategorji, jako urzędników wykonawczych wymiaru sprawiedliwości, z przekazaniem im czynności doręczania wezwań, zawiadomień i obwieszczeń Banku, nie wydaje się celowem.

W. Jarczyk.

Niezdecydowana sytuacja.

Nawiązując do art. ,,Niejasna sytuacja" zamieszczonego w Nr. 13 ,,Egzekucji Sądowej" z dnia 11 października 1932 r., oraz w związku z ogłoszoną już ustawą o sądowem postępowaniu egzekucyjnem (vide Dz. U. Nr. 93/32, poz. 803), moc obowiązująca której nastaje z dniem 1 stycznia 1933 r., nadmienić wypada, że kwestja pragmatyczna dla komorników staje się z każdym dniem coraz bardziej palącą.

Jednak, zaznaczyć musimy, że w danej chwili, czynniki miarodajne w Ministerstwie Sprawiedliwości nie powzięły dotychczas ostatecznej decyzji co do charakteru urzędu komornika sądowego od dnia 1 stycznia 1933 r.

Z obiegających pogłosek widać, że najbardziej lansowana jest myśl zorganizowania instytucji komorników sądowych na wzór b. zaboru pruskiego, z tem, że komornicy sądowi zgodnie z ustawą o państwowej służbie cywilnej, byliby zaliczeni do II kategorji urzędników państwowych w stopniach służbowych od X — VII. Pozatem komornicy sądowi z pobieranych opłat z taksy pokrywaliby w sposób ustalony wydatki rzeczowe, jak personel kancelaryjny, lokal, opał, światło, druki, materjały pisarskie i t. p., zaś za trudy związane z nadmierną liczbą godzin pracy i wogóle ze specjalnym trybem urzędowania otrzymaliby tytułem osobistego zainteresowania od 30 — 50% z wyrobionych zaliczek na koszta egzekucyjne. Procent zainteresowania osobistego był by uzależniony od podziału Państwa na poszczególne klasy miejscowości.

Podając powyższe, nadmieniamy, że nie są to jeszcze zasady ustalone, lecz dotychczas wyłącznie obracające się w sferze projektów, spodziewać się jednak należy, że w ciągu miesiąca listopada r. b. ta nader ważna i wszystkich nas interesująca kwestja zostanie rozstrzygnięta.

Dla całokształtu wypada nadmienić, że zarówno Komisja Tymczasowa sfuzjowanych Zrzeszeń Komorników Sądowych, jak i Walny Zjazd Komorników Sądowych wypowiedziały się za projektem pragmatyki złożonym w swoim czasie Ministerstwu Sprawiedliwości i ogłoszonym w Nr. 10 ,,Egzekucji Sądowej".

W. J.

Przyszłość stanowiska i uposażenie komornika.

Mówi się dużo i pisze, że jako jedyne wyjście należy dać Komornikom uposażenie pensyjne. Coraz więcej w tej materji głosów się podnosi wśród Komorników, a co jest znamienne, że wśród Komorników, pracujących na kresach: czy to wschodnich, czy też zachodnich, to jest tam, gdzie nędza wśród społeczeństwa jest największa. Nic więc dziwnego, że taki Komornik nie mogąc wyrobić z dochodów na minimum egzystencji, stara się przerzucić dochody z taksy na Skarb Państwa i woła o pensję. Czy to jest jedyne i właściwe wyjście jest rzeczą wątpliwą. Przedewszystkiem pomijając względy rzeczowe, to jest czy Skarb Państwa byłby w stanie nie tylko obecnie, ale i w przyszłości łożyć na utrzymanie aparatu wykonawczego — od ciężaru którego był dotychczas wolny, to jednak należy zastanowić się jaki to przyniesie skutek dla samego wymiaru sprawiedliwości.

Dziś Komornicy w b. zaborze rosyjskim są, że tak się wyrażę chorążymi sądownictwa. Są to stanowiska, aczkolwiek hierarchicznie zaliczone do IX. stopnia służbowego urzędników Państwowych, to jednak z charakteru ich czynności, wśród społeczeństwa i władz ustaliło się przeświadczenie i słuszne, że stanowisko to jest czemś pośrednim pomiędzy Sekretarjatem sądowym a Sędziami. Dowodem tego jest, że pomimo nieraz przykrych funkcyj Komornika Sądowego przy wykonywaniu wyroków o stanowisko te ubiegali się rutynowani sądownicy, z pośród Sekretarjatu Sądowego, a niejednokrotnie i Sędziowie, których kilku mamy zaszczyt mieć w swoim gronie. Taki Sekretarz Sądowy z długoletnią praktyką i doświadczeniem życiowem, uzyskując nominację na Komornika uważał to za swego rodzaju awans, tembardziej, że nominacje tę uzyskiwał dekretem Pana Ministra Sprawiedliwości, co było aktem o wysokiem moralnem znaczeniu. Tak było do niedawna. Później zaczęli napływać inni ludzie, z poza rodziny sądowej, ale bądź co bądź są to ludzie o znacznym zasięgu wiedzy i doświadczeniu życiowem, ludzie inteligentni, wyrobieni i znający życie. Wśród starych sądowników łatwo przyswoili sobie zasady prawne i bez eksperymentowania podołali zadaniu. Wszyscy oni garnęli się do zawodu Komornika dlatego, że uposażenie Ko-

morników było tym magnesem, który przyciągał ludzi zdolniejszych, bardziej wartościowych.

A co będzie później, po wprowadzeniu pensji nietrudno przewidzieć. Niemożna się łudzić by Skarb, który znajduje się w ciężkich warunkach płatniczych ze względu na ogólny kryzys i nasze położenie etnograficzne i polityczne zmuszony jest gros swego budżetu ześrodkować na innych ważniejszych działach budżetowych — mógł przeznaczyć teraz lub w przyszłości odpowiednią pensję Komornikom, taką, na jaką z racji swej ciężkiej pracy zasługują, to jest według VI, czy VII stopnia służbowego. A gdyby przyznany był niższy stopień to jaki skutek będzie miało to na prawidłowe wykonanie wyroków i dobór wykonawców. Tego nie trudno przewidzieć. Szeregi nasze zapełnią się ludźmi młodymi, niewyrobionymi praktycznie, ani życiowo. Bowiem o stanowisko Komornika, uposażonego powiedzmy według niższego stopnia będzie się ubiegał tylko urzędnik sądowy niskiego stopnia służbowego i tylko ten, który nie będzie miał możności wybicia się, z powodu braku zdolności, czy innych przyczyn w hierarchji sądowej. Raz na zawsze ustanie dopływ doświadczonych i rutynowanych Sekretarzy sądowych, posiadających stopnie służbowe i uposażeniowe wyższe. W tym wypadku nie tylko nie nastąpi korzystny przypływ nowych sił, ale nawet odpływ starych, gdyż niejeden z byłych Naczelnych Sekretarzy, obecnie Komornik, człowiek wyrobiony i rutynowany będzie się starał wszelkiemi sposobami wrócić na swe dawne stanowisko w Sądzie, stojące hierarchicznie i uposażeniowo wyżej. A więc w takim razie jaką drogą potoczą się sprawy wykonywania wyroków, nieraz zawiłe, wymagające wielkiej rutyny i doświadczenia, by rozwiązać należycie trudności, czy komplikacje. Bo przecież jest rzeczą jasną, że ustawowe wymagania na stanowisko Komornika, jak egzamin i kilkuletnia praktyka sądowa nie dadzą nam gwarancji należytego doboru ludzi. Ustawy można, że tak powiem „wykuć", praktykę odbyć, lecz bardzo mało umieć posiadane wiadomości zastosować w życiu praktycznie, a szczególnie, gdy się stanie wobec dylematu, który dopiero może rutyna i doświadczenie życiowe rozwiązać.

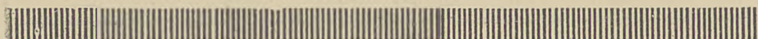
W tym przewidywaniu i trosce o należyty dobór sił wykonawców wyroków już członkowie Komisji Kodyfikacyjnej podnieśli kwestje, przy opracowywaniu Ustawy o sądowem postępowaniu egzekucyjnem — stawiając warunek, że należy podnieść kwalifikacje kandydatów na Komorników, gdyż inaczej nie sprostają zadaniu. I co dziwniejsze, że kwestja ta została podniesiona przez tych członków Komisji, w dzielnicy których Komornicy są urzędnikami Państwowymi, z uposażeniem pensyjnem według X. stopnia służbowego. A więc już tam, na podstawie praktyki zauważono to, co tu starałem się przedstawić — brak dopływu ludzi wybitniejszych.

Ja powiem, nie podniesienie kwalifikacji naukowych, lecz strona praktyczna i osobiste zdolności dadzą zadawalniające wyniki na

stanowisku wykonawców wyroków. Ażeby te jednostki zachęcić do przerzucenia się z zacisznego pokoju kancelarji na burzliwe fale pracy Komornika, należy stworzyć warunki materjalne takie, które by były zachętą do tej pracy. By w tem przejściu urzędnika sądowego na stanowisko Komornika był widoczny awans chociażby przez polepszenie bytu materjalnego.

Będzie to zachętą do wydajności pracy i wytworzy szlachetną konkurencję oraz chęć wybicia się pomiędzy urzędnikami sądowymi, w celu osiągnięcia lepszych warunków bytu, przy przejściu na stanowisko Komornika. I na tem zyska prawidłowe wykonanie wyroków, o które wówczas możemy być naprawdę spokojni.

Adam Mazurek.

Nowe zasady postępowania egzekucyjnego w administracji.

Postępowania przymusowe w administracji m. in. środkami wprowadzania w życie obowiązujących przepisów prawnych, orzeczeń i zarządzeń władz, przewidywały ściągnięcie należności pieniężnych w sposób świadczący o stosowaniu przymusu lub wręcz polegający na stosowaniu bezpośredniego przymusu w stosunku czy to do osoby, czy też do majątku osoby zobowiązanej.

Jeden ze środków postępowania przymusowego, egzekucja świadczeń pieniężnych wyjętą została z mocy ustawy z dnia 10.III. 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe z pod właściwości władz administracji ogólnej i przekazana władzom skarbowym z tem, że Rada Ministrów uregulowała również samo postępowanie egzekucyjne rozporządzeniem z dnia 25 czerwca 1932 r. w znaczeniu prowizorycznem do czasu przywrócenia mocy nieuchylonego wyraźnie Rozp. Prezydenta o postępowaniu przymusowem z dnia 12.III. 28. Rozpatrując, co rozporządzenie R. M. wniosło nowego, omówimy najpierw zasady ogólne postępowania egzekucyjnego władz skarbowych. Przedewszystkiem użyjemy zastrzeżenia, że z mocy rozp. Rady Min. z dnia 25.VI.32. niektóre rodzaje świadczeń pieniężnych wyłączone zostały z pod egzekucji skarbowej, jako to należności wynikające z zarządzeń władz wojskowych, koszty postępowania sądowego i t. p. Pozatem według art. 24 prawa o postępowaniu przymusowem w administracji wszelkie świadczenia pieniężne instytucji prawa publicznego są objęte egzekucją w trybie przymusowego postępowania. Ponieważ rozporządzenie ogłoszono 22 lipca r. b. (Dz. Ust. Nr. 62), pozostawiony został niezmiernie krótki czas (1 tygodnia) na dostosowanie dotychczasowych czynności egzekucyjnych instytucji prawa publicznego do nowych zasad (na terenie Warszawy, Łodzi i Lwowa rozporządzenie wyjątkowo weszło w życie 1 października rb., gdzieindziej weszło już w życie z dn. 1 września rb.). Dotychczasowe władze egzekucyjne utraciły nawet prawo kontynuowania rozpoczętych przez siebie czynności, jak również przeprowadzenia licytacyj, wyznaczonych po dniu 1 sierpnia rb. Zatem aparat organizacyjny władz skarbowych otrzymał zlecenie przejmować z dnia na dzień rozległą dziedzinę czynności egzekucyjnych władz admi-

nistracyjnych i to na nowych podstawach prawnych. Z takiego pojęcia czynności wynika, że władze skarbowe honorują wszelkie dotychczasowe czynności prawne dokonane na mocy obowiązujących dotąd przepisów prawa. Zatem pozostają w mocy tytuły wykonawcze wydane wg. poprzednich przepisów, lub ściągane będą koszta egzekucyjne w dotychczasowych według rejestrów wymiarach, chociażby nowe przepisy stanowiły inaczej. Taką jest zazwyczaj procedura przejściowa w razie zmiany form postępowania, jednakowoż nie pretendujemy do podawania w tym względzie wykładni miarodajnej. Do takiego wniosku doprowadza nas tylko porównanie nowych przepisów egzekucyjnych z dotychczasowemi, przedewszystkiem we względzie właściwości oraz zakresu działania władz i organów egzekucyjnych, toku samych czynności egzekucyjnych, dokumentów, przedmiotów podległych egzekucji, kosztów egzekucji, wreszcie samej procedury egzekucyjnej i wynikłej dla instytucji prawa publicznego potrzeby przystosowania się do nowych przepisów.

Kompetencji terytorjalnej urzędów skarbowych odpowiada zasięg ich działalności egzekucyjnej z wyjątkiem urzędów skarbowych w większych miastach, które mają prawo działać poza swym okręgiem. Z § 10 ust. 1 rozp. z dn. 25.VI. 32 r., który mówi o „innych funkcjonarjuszach, otrzymujących zlecenia przeprowadzenia czynności egzekucyjnych", widoczną jest możliwość powoływania specjalnych egzekutorów do szczególnego zakresu działania. Decyzję w tej mierze wydają bądź poszczególne urzędy, bądź ministerstwo skarbu, do którego należy ogólne kierownictwo, piecza i nadzór nad ścisłem i jednolitem wykonywaniem przepisów egzekucyjnych przez podwładne instancje. Strona nie ma prawa kwestjonować kompetencji terytorjalnej egzekwującego organu władzy, i czynności te, bez względu na kwestję właściwości terytorjalnej, są zawsze ważne.

Co do podstaw wszczęcia egzekucji, to są one analogicznie ujęte, jak i w nowem prawie o egzekucji sądowej. Przedewszystkiem zapowiedzią wdrożenia egzekucji jest upomnienie, przedłużające okres rozpoczęcia egzekucji do dni 14 od daty otrzymania wezwania (w rozporządzeniu o przymusowej administracji było dni 7).

Zaświadczanie o wykonalności tytułu, stanowiącego podstawę do egzekucji, należy do wierzycieli, o ile są nimi władze publiczne, t. j. wszystkie urzędy i organa państwowe i samorządu terytorjalnego i gospodarczego, jak również instytucje ubezpieczeń społecznych w zakresie swych funkcyj publiczno - prawnych, określonych w przepisach o ustroju tych władz oraz w szczególnych ustawach i rozporządzeniach. Zatem np. zarząd kasy chorych wykazy zaległości kierować będzie do wykonywania władzom skarbowym, co nie zmienia dotychczasowego trybu skarżenia tych decyzyj itp. Od zakresu pojęcia instytucji ubezpieczeń społecznych i samorządu gospodarczego zależeć będzie, czy korzystać one będą z przywileju

poświadczenia wykonalności tytułu wykonawczego przez siebie sobie samym wydanego. Prawo pozytywne pod pojęciem samorządu gospodarczego rozumie izby o charakterze korporacyjnym, a definicji instytucji ubezpieczeń społecznych nie podaje. (Są to zakłady, prowadzące ubezpieczenia osobowe o charakterze społecznym). Zakres władzy w tej dziedzinie uprawnia wszystkie te instytucje do wydawania tytułów wykonalnych tylko w zakresie sporów, wynikających z ich działalności publiczno - prawnej. Tak więc nie mogą one być rozjemcami co do rozstrzygnięć których istnieć ma przymus ich obowiązkowości w sporach osób trzecich z tytułu ich umów prywatno - prawnych pomiędzy sobą i t. p. Tu więc muszą się dane instytucje zwracać do władz skarbowych o poświadczenie natychmiastowej wykonalności ustalonym przez nie należnościom.

Tak więc w różnych wypadkach stopień i powody niebezpieczeństwa grozić mające płatnikowi ze strony władzy będą różne w zależności od rodzaju stosunku, łączącego obywatela z władzą i jej rozmaitych uprawnień w zależności od charakteru samej władzy i sporu poddanego pod jej rozstrzygnięcie.

W każdym bądź razie nowe przepisy, upraszczając i przyśpieszając niezwykle procedurę egzekucyjną publiczno - prawną, powiększają nadal rozpaczliwie trudną sytuację ogólnego kryzysu.

Jerzy Koenigstein, adwokat.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego.

W sprawie Aleksandra - Bolesława - Ryszarda S. przeciwko Annie - Alicji S. w przedmiocie skargi na czynności komornika.

Sąd Najwyższy rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata Adama Xiężopolskiego, pełnomocnika Aleksandra - Bolesława - Ryszarda S., na decyzję Sądu Apelacyjnego w Lublinie w sprawie przeciwko Annie - Alicji S. w przedmiocie skargi na czynności komornika.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego - referenta, głosów rzeczników stron oraz wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y:

1) że Aleksander S. zaskarżył czynności komornika sądowego w przedmiocie opisu należących do skarżącego dóbr ziemskich „Różenek i Ciechomin", sporządzonego w trybie postępowania egzekucyjnego, zarzucając komornikowi brak wykazania w opisie młyna, w dobrach znajdującego się, szeregu maszyn młyńskich i wymiaru młyna, brak wyszczególnienia ilości ziemi pod lasem różnego wieku i wymienienia nazwisk sąsiednich właścicieli, zresztą brak wskazania wymiarów budynków gospodarczych, i twierdząc, iż wskutek zarzucanych niedokładności opis dokonany nie odpowiada rzeczywistemu stanowi zajętego majątku;

2) że Sąd Okręgowy skargę Aleksandra S. bez uwzględnienia pozostawił, a Sąd Apelacyjny decyzję tę zatwierdził, w kasacji zaś skarżący zarzuca Sądowi Apelacyjnemu obrazę art. 711, 1111, 1112, 999, 1094, 1104, 1107, 1108, 1109 i 409 U. P. C.;

3) że przepis art. 995 U. P. C., mający zastosowanie również do zajęcia majątku nieruchomego (art. 1094 U. P. C.), nadaje dłużnikowi prawo zgłoszenia swych uwag do protokółu zajęcia, a w myśl art. 999 tejże ustawy, gdy dłużnik nie zgłosi uwag i protokół podpisze bez zastrzeżeń, utraca prawo skarżenia go;

4) że skoro skarżący w toku postępowania nie twierdził i w kasacji nie twierdzi, iżby co do zarzucanych niedokładności opisu poczynił uwagi do protokółu, przeciwnie, według ustaleń zaskarżonej decyzji opis sporządzony był na podstawie wyjaśnień skarżącego, Sąd Apelacyjny zasadnie i bez obrazy art. 1111, 1112 i 711 U.

P. C. uznał, iż skarżący nie jest władny zarzutów przeciwko opisowi podnosić; w tym stanie rzeczy Sąd nie miał potrzeby sprawdzania słuszności tych zarzutów drogą przesłuchania świadków, upada więc zarzut obrazy art. 409 U. P. C., okoliczność zaś, iż skarżący protokółu zajęcia nie podpisał, na co w instancjach merytorycznych nawet nie powoływał się, nie jest istotna, wobec niezgłoszenia uwag do protokółu, sporządzonego na podstawie wyjaśnień skarżącego;

5) że dodatkowe przesłanki Sądu, iż zarzuty przeciwko opisowi co do swej istoty są niesłuszne, nie mają już wpływu na wynik sprawy, a przeto pozostałe zarzuty kasacji obrazy art. 1104, 1107 — 1109 U. P. C., jako tych przesłanek dotyczące, bliższego rozważania nie wymagają;

z tych zasad Sąd Najwyższy skargę kasacyjną oddala.

W sprawie Jana O. z Ludwikiem K. o wydanie wyroku adjudykacyjnego na dobra pod nazwą „Część maj. Ostrowna", położone w gm. Dokudowskiej powiatu Lidzkiego.

Sąd Najwyższy rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata Jarosława Szyndlera, pełnomocnika Jana O., na decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie w sprawie z Ludwikiem K. o wydanie wyroku adjudykacyjnego na dobra pod nazwą „Część maj. Ostrowna", położone w gm. Dokudowskiej, pow. Lidzkiego.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego - referenta oraz wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y:

że na zaspokojenie wierzytelności Ludwika K. w kwocie 5400 zł., zabezpieczonej hipotecznie na dobrach „Część majątku Ostrowna", w pow. Lidzkim i poszukiwanej w drodze egzekucji z tychże dóbr, dłużnik Jan O. złożył odpowiednią sumę do depozytu Sądu Okręgowego;

że pomienioną sumę, przypadającą Ludwikowi K. w dn. 20 grudnia 1929 r., zajął komornik na rzecz Gustawa P., wierzyciela Ludwika K., wskutek czego z decyzji Sądu Okręgowego z 9 stycznia 1930 r. suma powyższa wydana została komornikowi na zaspokojenie należności Gustawa P.;

że w dniu 13 stycznia 1930 roku Jan O. zgłosił wniosek, aby Sąd Okręgowy nakazał wykreślenie z wykazu hipotecznego subintabulatów, obciążających wierzytelność Ludwika K., a w ich liczbie sumy 4480 zł., zabezpieczonej tytułem ostrzeżenia na pierwszem miejscu na rzecz Stefana R.;

że Sąd Okręgowy decyzją z 31 marca — 7 kwietnia 1930 r. uwzględnił powyższy wniosek, ze skargi jednak Stefana R. Sąd Apelacyjny w Wilnie decyzją z 21 sierpnia — 20 września 1930 r. uchylił decyzję Sądu Okręgowego, o ile dotyczy ona Stefana R.;

że w skardze kasacyjnej Jan O., wnosząc o uchylenie decyzji

Sądu Apelacyjnego z powodu obrazy art. 339, 712, 891 U. P. C., 1651 Ust. Cyw., 57 i 119 U. H., utrzymuje, że skoro na zaspokojenie wierzytelności Ludwika K. złożył do depozytu sądowego odpowiednią sumę, wierzyciele Ludwika K. stracili wszelkie uprawnienia w stosunku do jego dłużnika, czyli w stosunku do skarżącego Jana O.;

że w myśl art. 57 U. H. 1919 r. dłużnik, płacąc dług hipoteczny, obowiązany jest sprawdzić, czy w stosunku do spłacanej wierzytelności nie zaszły zmiany, ujawnione w wykazie hipotecznym, t. j., czy nie nabył ktokolwiek inny praw do tej wierzytelności; treść pomienionego przepisu ma to znaczenie, że dłużnik wówczas tylko może ważnie dokonać zapłaty, jeżeli uwzględni wszystkie prawa, które są znane z wykazu hipotecznego; jeżeli więc zapłata dokonana została bez zachowania powyższej normy, dłużnik pomimo uiszczenia długu swemu wierzycielowi nie jest zwolniony od zobowiązania w stosunku do tych osób, które uzyskały prawa hipoteczne do spłaconej wierzytelności i zostały pominięte przy zapłacie długu;

że w sprawie niniejszej, jak stwierdził Sąd Apelacyjny, Jan O., składając do depozytu wierzytelność Ludwika K., nie uczynił żadnych zastrzeżeń celem zachowania praw jego wierzycieli i nie złożył nawet wyciągu z wykazu hipotecznego, z którego można byłoby powziąć wiadomość o stanie hipotecznym rzeczonej wierzytelności, a zatem zaniedbał swego obowiązku, wynikającego z art. 57 U. H., wskutek czego suma, złożona dla Ludwika K., wypłacona została na zaspokojenie Gustawa P., aczkolwiek pierwszeństwo hipoteczne służyło Stefanowi R.;

że przeto słusznie uznał Sąd Apelacyjny, iż uiszczenie w tych warunkach przez Jana O. długu nie szkodzi prawom Stefana R. i że hipoteczne zabezpieczenie jego wierzytelności trwa nadal (art. 119 U. H.);

że wobec tego wywody skargi kasacyjnej, jako oparte na założeniu, sprzecznem z treścią art. 57 U. H., nie są usprawiedliwione;

z tych zasad Sąd Najwyższy skargę kasacyjną oddala.

W sprawie Ruchli - Gitli M. i innych z Oszerem K. o uchylenie decyzji Wydziału Hipotecznego.

Sąd Najwyższy rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata Tobiasza Leinwandhändlera, pełnomocnika Ruchli - Gitli M. i innych, na decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 13 lutego — 6 marca 1930 roku w sprawie skargi apelacyjnej nadzorcy sądowego nad przedsiębiorstwami Oszera K. o uchylenie decyzji Wydziału Hipotecznego, zapadłej w dniu 21 lutego 1929 r. w księdze hipotecznej dóbr ziemskich Mosty.

W akcie Nr. 45 z dnia 29 stycznia 1929 r., zeznanym w księ-

dze hipotecznej Nr. 23 dóbr ziemskich „Mosty" w powiecie grodzieńskim, Judel M. na podstawie tytułu wykonawczego z 29 stycznia 1929 r. zgłosił wniosek o wpisanie tytułem subintabulatu na wierzytelności Oszera K. ostrzeżenia dla sumy 43.560 zł. 28 gr. celem zabezpieczenia powództwa Judela M. przeciwko Oszerowi K. i innym.

W dniu 16 lutego 1929 r. nadzorca sądowy nad przedsiębiorstwami Oszera K., powołując się na wyrok Sądu Okręgowego w Grodnie z dnia 12 lutego 1929 r., którego mocą Oszerowi K. udzielone zostało odroczenie wypłat w trybie rozporządzenia z 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości (D. U. 3 poz. 20 z 1928 r.), zgłosił żądanie, aby Wydział Hipoteczny odmówił zatwierdzenia wniosku M.

Wydział Hipoteczny decyzją z 21 lutego 1929 r. zatwierdził wniosek M. o wpisanie ostrzeżenia, wniosek zaś nadzorcy sądowego oddalił.

Ze skargi nadzorcy sądowego Sąd Apelacyjny w Wilnie decyzją z 13 lutego — 6 marca 1930 r. uchylił decyzję Wydziału Hipotecznego i odmówił zatwierdzenia wniosku Judela M. z założenia, że w myśl art. 18 rozporządzenia o zapobieganiu upadłości wobec wyroku, udzielającego Oszerowi K. odroczenia wypłat, wpis o zabezpieczeniu powództwa przeciwko niemu nie może być dokonany, przytem Sąd Apelacyjny oddalił zgłoszony przez Judela M. zarzut, jakoby nadzorca sądowy nie był uprawniony do założenia skargi na decyzję Wydziału Hipotecznego.

W skardze kasacyjnej spadkobiercy zmarłego w toku postępowania Judela M. zarzucają obrazę przepisów proceduralnych oraz art. 12, 20 i 137 Ustawy Hip. 1919 r., tudzież art. 14, 17, 18 i 19 rozporządzenia o zapobieganiu upadłości.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego - referenta i wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y:

że z treści skargi kasacyjnej w związku z treścią decyzji Sądu Apelacyjnego wyłaniają się dwa pytania prawne: 1) czy nadzorca sądowy, wyznaczony w trybie postępowania o zapobieganiu upadłości, uprawniony jest bez działań dłużnik, nad którego przedsiębiorstwem ustanowiono nadzór sądowy, do podejmowania czynności procesowych w sprawach majątkowych dłużnika, i 2) czy ulega zatwierdzeniu wniosek o wciągnięcie wpisu hipotecznego celem zabezpieczenia powództwa o należność pieniężną przeciwko dłużnikowi, zgłoszony przed wydaniem przez Sąd wyroku, udzielającego odroczenia wypłat temuż dłużnikowi, lecz rozpoznany przez Wydział Hipoteczny po wydaniu pomienionego wyroku;

że z mocy art. 14 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 r. zarząd nad przedsiębiorstwem, korzystającem z odroczenia wypłat, należy do nadzorcy sądowego, właściciel zaś przedsiębiorstwa mo-

że być dopuszczony do czynności zarządu na podstawie upoważnienia, udzielonego mu przez nadzorcę sądowego za zgodą sędziego-komisarza; zasada co do usunięcia dłużnika, korzystającego z odroczenia wypłat, od zarządu powtórzona jest w art. 17 z rozszerzeniem jej na cały majątek dłużnika; wreszcie ustęp ostatni art. 18 tegoż rozporządzenia normuje stanowisko nadzorcy sądowego oraz stanowisko dłużnika w procesach o prawa majątkowe dłużnika; według tego przepisu z chwilą udzielenia dłużnikowi odroczenia wypłat i ustanowienia nadzoru sądowego, aczkolwiek dłużnik nie traci możności udziału w toczących się w czasie trwania nadzoru swoich sprawach majątkowych, uczestnictwo jego w tych sprawach jest o tyle ograniczone, że dla ważności podjętych przez niego czynności procesowych wymagany jest współudział nadzorcy sądowego, rolę zaś strony bez wszelkich ograniczeń obejmuje nadzorca sądowy, gdyż on, a nie dłużnik, „korzysta", według tekstu rozporządzenia, „z uprawnień strony";

że przeto, jak wynika z powyższych przepisów, w czasie trwania nadzoru sądowego, nadzorca sądowy uprawniony jest do zarządu oraz do podejmowania w sprawach majątkowych dłużnika czynności procesowych samodzielnie bez udziału tegoż dłużnika, a zatem w danym przypadku nadzorca sądowy miał prawo ważnie zgłosić wniosek o niezatwierdzenie wniosku Judela M. i złożyć skargę na decyzję Wydziału Hipotecznego, pogląd więc Sądu Apelacyjnego w tym przedmiocie, wbrew wywodom skargi kasacyjnej, jest zgodny z prawem;

że drugie z powyższych pytań rozstrzyga w sensie twierdzącym art. 18 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 r., który normuje odrębnie dwa zagadnienia; jedno, dotyczące postępowania egzekucyjnego i mocy dokonanych przed wyrzeczeniem odroczenia aktów zajęcia egzekucyjnego, drugie, dotyczące wpisów hipotecznych na nieruchomościach lub kapitałach hipotekowanych dłużnika, o ile wpisy te mają być wciągnięte na podstawie wyroków lub decyzyj sądowych; treść pomienionego art. 18 wskazuje, że w czasie trwania odroczenia wypłat postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi (poza przypadkami z art. 19) nie może być wszczęte, a wszczęte wcześniej ulega wstrzymaniu, przytem wszelkie zajęcia, dokonane wcześniej, same przez się, czyli z mocy samego prawa, upadają; natomiast co do wpisów hipotecznych art. 18 stanowi, iż nie mogą być one uzyskane „podczas trwania odroczenia", czyli a contrario wpisy przedtem uzyskane nie tracą mocy prawnej, datę zaś uzyskania wpisu oznacza się nie według daty decyzji Wydz. Hipot. lecz według daty zgłoszenia odnośnego wniosku w księdze hipotecznej (art. 12 U. H. 1919 r.); w przepisach więc art. 18 niema przeszkody do wciągnięcia wpisu hipotecznego, zgłoszonego przed datą wyroku, udzielającego odroczenia wypłat, a zatem zatwierdzenie wniosku o wpis, chociażby miało nastąpić już w czasie trwania nadzoru sądowego, nie jest sprzeczne z prawem;

że wobec tego zaskarżona decyzja oparta jest na błędnej wy-

kładni art. 18 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 r. i wskutek tego ulega uchyleniu;

z tych zasad S ą d N a j w y ż s z y decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 13 lutego-6 marca 1930 r. z powodu obrazy art. 18 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości (D. U. poz. 20 z 1928 r.) u c h y l a i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie Sędziów p r z e k a z u j e.

Sądy polubowne w nowym K. P. C.

Zdarza się, jak przewiduje K. P. C., że bądź strony w zapisie na sąd polubowny, bądź testator w rozporządzeniu ostatniej woli, lub akcie fundacyjnym, bądź statuty czy regulaminy instytucyj społecznych lub publicznych powołują do życia sądy polubowne, wykluczając jurysdykcję sądów powszechnych, dla sporów, mogących powstać ze stosunków temi aktami wytworzonych (art. 513, 514 K. P. C.). Natenczas mają zastosowanie do organizacji i funkcjonowania takich sądów przepisy szczególne, zawarte w Księdze Trzeciej K. P. C. o Sądzie Polubownym (art. 486 - 514 K. P. C. rozdziałów cztery księgi trzeciej).

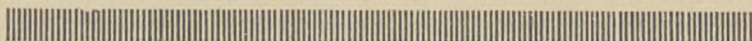
Już ze sposobu redakcyjnego ujęcia instytucji sądów polubownych w osobną księgę — widocznem jest, że ustawodawca polski nadaje tej instytucji daleko większe znaczenie, niż b. zaborca rosyjski, który w dotychczas obowiązującej ustawie postępowania sądowego cywilnego umieścił przepisy o sądach polubownych, jako jeden z wyjątków od ogólnego trybu postępowania w końcowym (IV) tytule księgi III-ciej U. P. C. obok szeregu innych specjalnych trybów postępowania.

Ustawodawca polski wyodrębnił również instytucję sądów polubownych od postępowania pojednawczego sądowego, które łączyło U. P. C. w jednym tytule i umieścił przepis o ugodowem postępowaniu sądowem wśród przepisów natury ogólnej, dotyczących postępowania sądowego (grodzkiego), ob. art. 399 K. P. C. Natomiast samą dziedzinę sądownictwa polubownego potraktował ustawodawca polski szerzej, niż to dotychczas było czynione. Nowy kodeks wyklucza właściwość sądu powszechnego do czasu, dopóki strony związane są zapisem na sąd polubowny (art. 486 K. P. C. § 2). W dawnej U. P. C. następowało zawieszenie postępowania bez zniesienia zarządzonych środków zabezpieczenia (art. 137 U. P. C.). K. P. C. zastrzega, że zarzut niewłaściwości sądu wskutek kompetencji do rozstrzygnięcia sporu sądu polubownego winien być zgłoszony i należycie uzasadniony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy — pod utratą prawa korzystania z tych zarzutów w dalszem postępowaniu (art. 242 K. P. C.). Znosi się ograniczenie, że zapis miał być poświadczony notarjalnie (art. 1374 U. P. C.). Wystarczy zwykła forma pisemna, byleby wybrany arbiter nie był sędzią państwowym (art. 487, 489 § 2 K. P. C.). Jed-

nakowoż strona obowiązana jest w krótkim (7-dniowym) terminie od daty zawiadomienia jej notarjalnie lub listem poleconym przez stronę przeciwną o wyborze swego sędziego, również i ze swej strony ustanowić arbitra. Świadczy to o zamiarze ustawodawcy przyśpieszenia procedury polubownej. Dlatego to nie wolno zmieniać osoby raz wybranego arbitra, którego na wypadek niepowołania przez stronę wyznacza sąd państwowy, chyba, że zapis stanowi inaczej (art. 491, 492 § 1).

Sąd państwowy: 1) czuwa nad sprawnością sądu polubownego, czego nie zna dotychczasowa procedura, albowiem wzywa opieszałego sędziego, na wniosek strony, do spełnienia czynności w zakreślonym mu terminie, poczem może go bez prawa apelacji usunąć; 2) decyduje, czy zachodzą dostatecznie ważne przyczyny do zwolnienia się sędziego polubownego od przyjętych obowiązków i 3) orzeka postanowieniem o wygaśnięciu zapisu całkowicie lub częściowo. Pozatem sąd nie zatwierdza, jak dotąd, wyrokiem ważności wyroków sądu polubownego, albowiem mają one moc prawną narówni z wyrokami sądów państwowych (art. 508 § 2 — porówn. art. 1394 U. P. C.). Wyrokom tym nadaje on tylko wykonalność (art. 509 K. P. C.). Natomiast sąd państwowy stanowi również o uchyleniu wyroku sądu polubownego w razie wniesienia przez stronę zainteresowaną pozwu w ciągu miesiąca od doręczenia jej wyroku sądu polubownego, o ile ten pozew oparty jest na przyczynach wyszczególnionych w art. 510 — 512 K. P. C., jako wzruszających ważność wyroku sądu polubownego. Pozatem sąd polubowny ma zupełną swobodę przy wydawaniu wyroku, którem mogą być objęte wszystkie sprawy bez żadnych wyłączeń, jak to zastrzegała ustawa post. cyw. (art. 1368 U. P. C.). Procedurze sądu polubownego K. P. C. nie poświęca osobnego miejsca poza omówieniem treści wyroków sądu polubownego i trybu ich zaskarżenia.

Jerzy Koenigstein, adwokat.

Nowe ustawy i rozporządzenia.

Terminy licytacji nieruchomości.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września r. b. (Dz. Ust. N. 87, poz. 745), wydanem w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości, na podstawie art. 1142 U. P. C. ustanowione zostały dla okręgów apelacji warszawskiej, lubelskiej i wileńskiej następujące terminy licytacji nieruchomości na lata 1933, 1934 i 1935: dla nieruchomości miejskich przez przeciąg miesięcy stycznia, marca, maja, września i listopada, a dla nieruchomości ziemskich przez przeciąg miesięcy lutego, kwietnia, czerwca, października i grudnia.

Zmiana okręgów sądowych.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej (Dz. Ust. N. 87, poz. 41) z dniem 1 stycznia 1933 r., okręgi sądów grodzkich w Brzesku, Radłowie, Wojniczu i Zakliczynie, zostają wyłączone z okręgu sądu okręgowego w Krakowie i włączone do Tarnowa.

Natomiast okrąg sądu grodzkiego w Myślenicach zostaje wyłączony z okręgu sądu okręgowego w Wadowicach i włączony do Krakowa.

Pragmatyka urzędnicza.

W Nr. 87 Dziennika Ustaw pod poz. 737 i 738 ogłoszono dwa rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z mocą ustawy, dotyczące urzędników państwowych, a mianowicie: pod poz. 737 — nowelę do ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (pragmatyka urzędnicza) i pod poz. 738 — rozporządzenie o organizacji komisji dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko urzędnikom państwowym.

Przepisy o kosztach sądowych.

Dziennik Ustaw Nr. 93 poz. 805 przynosi Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października r. b. o kosztach sądowych, które wchodzi w życie z dn. 1 stycznia 1933 r.

W postępowaniu egzekucyjnem przepisy przewidują opłatę od każdego załącznika do pisma lub protokółu w wysokości 50 groszy.

Od opłaty od podań i załączników wolne są:

1) pisma, odpisy i załączniki, składane przez stronę z przeznaczeniem dla strony przeciwnej;

2) pisma zawierające sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczem;

3) pisma i wnioski do protokółu oraz załączniki, składane przez świadków, biegłych i osoby trzecie, wezwane do złożenia dokumentów lub okazania przedmiotu oględzin;

4) pisma stron, zawierające wyłącznie wskazanie miejsca zamieszkania;

5) pisma sądu polubownego lub sędziów polubownych;

6) sprawozdanie, pisma i załączniki, składane przez nadzorcę sądowego.

Za klauzule wykonalności, wypisy, odpisy, zatwierdzenia, wyciągi oraz inne dokumenty wydawane na wniosek na podstawie akt pobiera się opłatę kancelaryjną w wysokości 1 zł., a w sądzie grodzkim w wysokości 50 groszy za każdą stronę wydanego dokumentu, licząc 25 wierszy za stronę. Każda rozpoczęta strona liczy się za całą. Jeżeli pismo sporządzone jest w obcym języku lub zawiera tabelę, pobiera się opłatę w podwójnej wysokości.

Nowa taksa dla Najwyższego Trybunału.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o najwyższym trybunale administracyjnym, wprowadzono nową taksę opłat od skarg, wnoszonych do tego trybunału.

Opłata wynosi: przy wartości przedmiotu sporu do 1000 zł. — 40 zł., przy wartości przedmiotu sporu od 1000 do 10.000 zł. — 60 zł., przy wartości wyżej, niż 10.000 zł., od pierwszych 10.000 zł. — 60 zł., a od reszty — 0,4 proc., przyczem rozpoczęty tysiąc liczy się za cały. Od skarg o nieokreślonej wartości przedmiotu sporu oznacza opłatę trybunał.

W razie uwzględnienia skargi w całości, lub w części, lub w razie umorzenia postępowania z powodu cofnięcia przez władzę administracyjną zaskarżonego orzeczenia lub zarządzenia — trybunał zwraca również opłatę w razie pozostawienia skargi bez rozpoznania, oraz umorzenia postępowania z powodu cofnięcia jej przed otrzymaniem zawiadomienia o wyznaczeniu rozprawy.

Wszelkie pisma i podania, wnoszone do trybunału w związku ze zgłoszoną skargą, m. in. pisma w sprawie przyznania prawa ubogich, podlegają opłacie w wysokości 5 zł. od pierwszego egzemplarza i 50 gr. od każdego dalszego załącznika. Nieopłacone należycie podania pozostaną bez rozpoznania.

Za wydane przez trybunał zaświadczenia pobiera się opłatę w wysokości 3 zł. bez względu na ilość arkuszy. Natomiast inne do-

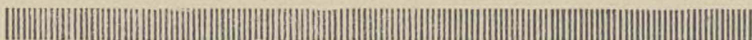
kumenty, wydawane na podstawie akt procesowych, podlegają opłacie 2 zł. za każdą stronę wydanego dokumentu.

Od opłat wolne są władze i urzędy państwowe i samorządowe, oraz osoby, którym trybunał przyznał prawo ubogich.

Wszelkie opłaty uiszcza się znaczkami stemplowemi.

Zniesienie Sądu Grodzkiego na Pradze w Warszawie.

Z dn. 1 b. m. zniesiono sąd grodzki na Pradze. Terytorjum tego sądu włączono do okręgu sądu grodzkiego w Warszawie.

Poradnik zawodowy.

p. J. K.

Papiery wartościowe o ile nie są notowane na giełdzie i jeżeli co do ich wartości nie ma zgody pomiędzy dłużnikiem i wierzycielem komornik sprzedaje za pośrednictwem państwowego banku, któremu oczywiście przysługuje prawo do potrącenia sobie należnych kosztów i prowizji.

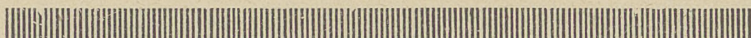
p. M. Ł.

Jeśli nieruchomość nie ma urządzonej hipoteki należy odpis nakazu przesłać temu sądowi, przed którym ma się odbyć sprzedaż. Wniesienie do hipoteki wpisu subhastacyjnego może uskutecznić komornik ale życzenia wierzyciela w tym kierunku powinny być zawarte w deklaracji wierzyciela.

p. R. Z.

W poruszonej sprawie jest orzeczenie Sądu Najwyższego (I. C. 781/28) tezę którego przytaczamy:

,,Stwierdzenie przez komornika, iż nie nastąpił jeszcze moment, zezwalający na egzekwowanie kwoty pieniężnej zamiast niewydanej rzeczy ruchomej, nie wykracza poza granice uprawnień komornika i nie sprzeciwia się art. 952 u. p. c., nie chodzi tu bowiem o odroczenie wykonania wyroku lub wstrzymania rozpoczętej egzekucji, ani też o jej umorzenie, lecz o ustalenie, czy zachodzą warunki, dopuszczające podjęcie pewnej czynności egzekucyjnej, w tej zaś materji komornik ma prawo powziąć decyzję (art. 948 UPC.) z zastrzeżeniem, naturalnie, dla stron skargi do sądu (art. 962).

Z życia organizacji.

Zebranie Zarządu Głównego.

11 listopada o godz. 5 p.p. w lokalu Zrzeszenia odbędzie się zebranie Zarządu Głównego Zrzeszenia Komorników Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej, wybranego na Walnym Zjeździe w dniu 16 października r. b.

Likwidacja Oddziału Zrzeszenia.

W związku z uchwałą Walnego Zjazdu o sfuzjowaniu istniejących Zrzeszeń Komorników Sądowych, Zarząd Główny Zrzeszenia Oddziału Apelacji Warszawskiej, Wileńskiej i Lubelskiej powołał specjalną komisję likwidacyjną, zadaniem której jest przeprowadzenie likwidacji Oddziału Zrzeszenia. W skład komisji weszli kol. Sankowski, Mieczyński i Lutostański.

Kwestjonarjusz w sprawie emerytalnej.

W Nr. 12 „Egzekucji Sądowej" zamieściliśmy kwestjonarjusz w sprawie emerytalnej, aby na podstawie zebranych materjałów Zarząd Główny mógł złożyć odpowiednie wnioski u władz. Wobec tego, że sprawa pragmatyki jest obecnie przedmiotem narad w Ministerstwie Sprawiedliwości prosimy Kolegów, zwłaszcza z b. zaboru rosyjskiego, o spieszne nadesłanie wypełnionego kwestjonarjusza pod adresem Sekretarjatu Zrzeszenia.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE.

Dnia 23.X. 1932 r. zmarł ś. p. **JÓZEF KARABASZ em. komornik sądowy w Gnieźnie.**

W zmarłym straciliśmy szczerego Kolegę oraz długoletniego członka należącego do grona naszej organizacji od roku 1922.

Pamięć Jego zasług pozostanie wśród nas na długo.

Zrzeszenie Komorników Sądowych Rz. P.
Apelacja Poznańska.

Na mocy uchwały Walnego Zjazdu „Egzekucja Sądowa" będzie wysyłana od dn. 1 listopada r. b. tylko tym kolegom, którzy opłacają prenumeratę.

Wobec powyższego następny numer będzie wysłany tylko tym kolegom, którzy opłacą prenumeratę przed 15 b. m.

Prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem.

Ogłoszenie ustawy. W D. U. R. P. Nr. 93 poz. 803 zostało ogłoszone prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem dalszy ciąg którego poniżej zamieszczamy. Redakcja poprzednio zamieszczonych w Nr. 13 i 14 „Egzekucji Sądowej" artykułów nowego prawa pozostała bez zmian.

Art. 54.

§ 1. Postępowanie egzekucyjne będzie umorzone w całości lub w części:

1) jeżeli okaże się, że egzekucja nie należy do organów władzy sądowej;

2) na wniosek wierzyciela;

3) jeżeli prawomocnem orzeczeniem tytuł egzekucyjny został pozbawiony skutków prawnych;

4) jeżeli okaże się, że egzekucja ze względu na jej przedmiot lub na osobę dłużnika jest niedopuszczalna;

5) jeżeli egzekucję skierowano do majątku, z którego według klauzuli wykonalności dłużnik nie odpowiada;

6) jeżeli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych.

§ 2. W przypadkach wskazanych w p. 1), 4) i 6) § 1 umorzenie postępowania następuje z urzędu.

§ 3. W przypadkach wskazanych w p. 4) i 5) § 1 komornik, jeżeli nie może niezwłocznie powziąć postanowienia o umorzeniu, zawiesza postępowanie aż do czasu powzięcia postanowienia.

§ 4. Postępowanie będzie umorzone również w innych przypadkach prawem przewidzianych.

Art. 55.

§ 1. Postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie popierał egzekucji lub nie żądał podjęcia zawieszonego postępowania. Termin roczny biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, bądź też od ustania przyczyny zawieszenia postępowania.

§ 2. Umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, lecz nie tamuje wierzycielowi możności wszczęcia ponownej egzekucji, chyba że egzekucja wogóle jest niedopuszczalna.

§ 3. Na wniosek wierzyciela lub dłużnika komornik wyda zaświadczenie o umorzeniu postępowania.

Art. 56.

W przypadkach, gdy wierzyciel ma w swojem władaniu rzecz ruchomą dłużnika, na której służy mu prawo zastawu, egzekucja skierowana do innego majątku będzie na wniosek dłużnika umorzona, jeżeli z wartości tej rzeczy wierzyciel może być całkowicie zaspokojony.

Art. 57.

Przed zawieszeniem lub umorzeniem postępowania należy wysłuchać wierzyciela i dłużnika, wyjąwszy, gdy istnieje już prawomocne orzeczenie, uzasadniające umorzenie postępowania, lub gdy zawieszenie lub umorzenie ma nastąpić z woli wierzyciela lub z samego prawa.

Art. 58.

Od postanowienia sądu co do zawieszenia i umorzenia postępowania służy zażalenie.

Art. 59.

§ 1. Dłużnik może w drodze powództwa żądać umorzenia egzekucji w całości lub w części:

1) jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparte było wydanie klauzuli wykonalności, i

2) jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Gdy tytułem jest wyrok sądowy, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które zaszły po zamknięciu rozprawy. Zdarzenia te winny być stwierdzone dowodem na piśmie, dołączonym do pozwu.

§ 2. W przypadkach powyższych powództwo należy wytoczyć przed sąd rzeczowo właściwy, w którego okręgu prowadzi się egzekucję.

§ 3. Jeżeli podstawą egzekucji jest tytuł, pochodzący od władzy administracyjnej, do orzekania o tem, że zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane, powołana jest władza administracyjna od której tytuł pochodzi.

Art. 60.

§ 1. Osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia od egzekucji przedmiotu, jeżeli egzekucja, do tego przedmiotu skierowana, narusza prawa tej osoby, a w szczególności:

1) jeżeli przedmiot stanowi jej własność;

2) jeżeli na przedmiocie ma ograniczone prawo rzeczowe, a ustawa nie nakazuje tego prawa w inny sposób w egzekucji uwzględnić;

3) jeżeli przedmiot nie należy do dłużnika, a osoba trzecia ma prawo żądania zwrotu tego przedmiotu;

4) jeżeli na korzyść osoby trzeciej istnieje obowiązujący dla wierzyciela zakaz zbywania lub obciążania przedmiotu.

§ 2. Powództwo należy wytoczyć przed sąd rzeczowo właściwy, w którego okręgu prowadzi się egzekucję.

§ 3. Zapozwać należy wierzyciela, a także dłużnika, jeżeli powództwo przeciwko niemu oparte jest na tej samej zasadzie faktycznej i prawnej.

Art. 61.

§ 1. W pozwach, przewidzianych w dwóch poprzedzających artykułach, powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, które w tym czasie mógł zgłosić; w dalszem postępowaniu traci prawo korzystania z tych zarzutów, jeżeli nie zgłosił ich w pozwie.

§ 2. Sąd może na wniosek powoda w drodze zabezpieczenia powództwa zawiesić postępowanie egzekucyjne.

Rozdział V.

Ograniczenie egzekucji.

Art. 62.

§ 1. Przeciwko osobom, które z uwagi na stosunki międzynarodowe w myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego nie mogą być pozywane przed sąd, nie może być także prowadzona egzekucja, chyba że chodzi o sprawę w której te osoby podlegają sądowi.

§ 2. Niedopuszczalna jest egzekucja z mienia, służącego do urzędowego użytku, oraz czynności egzekucyjne, skierowane przeciwko osobie dłużnika.

§ 3. W razie wątpliwości, mogących zajść przy stosowaniu tych przepisów, sąd powinien zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości o opinję.

Art. 63.

Nie podlegają egzekucji:

1) niezbędne dla dłużnika lub członków jego rodziny: sprzęty domowe, pościel, bielizna i ubranie codzienne;

2) przyrządy, używane z powodu ułomności przez dłużnika i członków jego rodziny;

3) zapasy żywności i opału, niezbędne dla dłużnika, jego rodziny i jego służby na okres jednego miesiąca;

4) krowa dojna albo dwie kozy lub trzy owce wraz z za-

pasem paszy i ściółki aż do czasu najbliższych zbiorów, o ile zwierzęta te są niezbędne do wyżywienia dłużnika, jego rodziny i jego służby;

5) przedmioty i surowce, niezbędne na okres jednego miesiąca do osobistego zarobkowania dłużnika, pracującego fizycznie;

6) przedmioty, niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu, oraz przyzwoite ubranie dłużnika, pracującego umysłowo;

7) u dłużnika, pobierającego perjodycznie stałą płacę, pieniądze w kwocie, która odpowiada nie podlegającej egzekucji części płacy za czas do najbliższego terminu wypłaty;

8) u dłużnika, nie otrzymującego stałej płacy, pieniądze, niezbędne dla niego i jego rodziny na utrzymanie przez dwa tygodnie;

9) przedmioty, dane dłużnikowi dla poratowania jego i jego rodziny w razie klęski z powodu nadzwyczajnych wypadków, choroby lub śmierci, oraz pieniądze, podarowane mu w tym celu albo dane tytułem pożyczki, o ile tych przedmiotów i pieniędzy dla celów tych jeszcze potrzebuje;

10) przedmioty, służące dłużnikowi i jego rodzinie do wykonywania praktyk religijnych lub niezbędne do nauki;

11) ordery i odznaki honorowe, obrączki ślubne, listy, papiery familijne i inne papiery osobiste dłużnika oraz jego książki rachunkowe;

12) przedmioty codziennego użytku potrzebne dłużnikowi, które mogą być sprzedane tylko za bezcen, a dla dłużnika mają znaczną wartość użytkową;

13) przedmioty, mające służyć do pochowania zmarłego członka rodziny.

Art. 64.

§ 1. Przedmioty, stanowiące na podstawie przepisów prawa prywatnego przynależność nieruchomości lub rzeczy głównej, nie podlegają egzekucji oddzielnie od nieruchomości lub rzeczy głównej.

§ 2. Nie podlegają również egzekucji oddzielnie od całości przedmioty, niezbędne do utrzymania ruchu kopalni, kolei, komunikacji morskiej, śródlądowej, powietrznej, pocztowej, telegraficznej lub telefonicznej, wreszcie do prowadzenia szpitala lub apteki.

Art. 65.

Nie podlegają egzekucji:

1) uposażenie służbowe, wpłacone na konto czekowe Pocztowej Kasy Oszczędności lub innych instytucyj, wykonywających czynności bankowe;

2) sumy i świadczenia w naturze, przeznaczone na pokry-

cie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych oraz wydatków, związanych z przesiedleniem emerytów;

3) żołd oraz wszelkie inne należności służbowe i uboczne niezawodowych podoficerów i szeregowców;

4) stypendja na kształcenie się;

5) należności z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i zasiłki pieniężne z tytułu zabezpieczenia na wypadek bezrobocia;

6) wsparcia, wyznaczone dłużnikowi dla poratowania jego lub jego rodziny z powodu choroby, śmierci lub innej klęski.

Art. 66.

Nie podlegają również egzekucji prawa, których wykonywanie związane jest wyłącznie z osobą dłużnika.

Art. 67.

Należności pośmiertne, wypłacone tytułem zapomogi lub zaopatrzenia jednorazowego pod jakąkolwiek nazwą albo z tytułu ubezpieczenia kosztów pogrzebu, podlegają egzekucji tylko na zaspokojenie kosztów pogrzebu.

Art. 68.

§ 1. Uposażenie służbowe i zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emerytalne, pensja wdowia i sieroca) osób, będących w publiczno - prawnym stosunku służbowym, pracowników samorządowych oraz diety posłów i senatorów, wynagrodzenie pracowników umysłowych i robotników, tudzież świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, należącego z tytułu: alimentów, renty za utratę zdolności do pracy, ubezpieczenia, wsparcia lub z jakiegokolwiek innego tytułu prawnego, jeżeli nie przewyższają tysiąca dwustu złotych miesięcznie, — podlegają egzekucji w jednej piątej części, a na zaspokojenie należności alimentarnych także w drugiej piątej części, przyczem zawsze suma stu złotych miesięcznie wolna jest od egzekucji, chyba że dochodzone są należności alimentarne. Jeżeli dłużnik otrzymuje miesięcznie powyżej tysiąca dwustu złotych, egzekucji podlega nadto połowa całej przewyżki, a na zaspokojenie należności alimentarnych również i druga połowa.

§ 2. Przy zbiegu egzekucji należności alimentarnych z egzekucją innych należności jedna piąta część podlega egzekucji za wszystkie długi ogółem, druga zaś część piąta na zaspokojenie samych tylko należności alimentarnych, o ileby pierwsza część na nie przy zbiegu z innemi wierzytelnościami nie wystarczała. Według tej samej zasady podlega egzekucji przewyżka ponad tysiąc dwieście złotych miesięcznie.

§ 3. Dodatki, które dłużnik otrzymuje na utrzymanie członka rodziny, podlegają w całości egzekucji na zaspokojenie należności alimentarnych tego członka przed innemi należnościami.

§ 4. Uposażenie oraz zaopatrzenie emerytalne osób wojskowych podlega egzekucji według przepisów szczególnych.

Art. 69.

§ 1. Dochody, wymienione w artykule poprzedzającym, oblicza się wraz z wszystkiemi dodatkami i wartością świadczeń w naturze, lecz po potrąceniu wydatków, składek emerytalnych i opłat publicznych, należących z ustawy.

§ 2. Jeżeli dłużnik otrzymuje dochody z kilku źródeł, wymienionych w artykule poprzedzającym, podstawę obliczenia stanowi suma dochodów.

Art. 70.

§ 1. Egzekucja należności pieniężnych, przypadających od Skarbu Państwa, jest dopuszczalna tylko celem zrealizowania umownego prawa zastawu lub hipoteki umownej. W innych przypadkach wierzyciel celem otrzymania należności pieniężnej składa tytuł egzekucyjny bezpośrednio odpowiedniemu urzędowi, który obowiązany jest niezwłocznie należność uiścić.

§ 2. To samo stosuje się odpowiednio do należności, przypadających od przedsiębiorstw państwowych ,,Polskie Koleje Państwowe" i ,,Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Art. 71.

§ 1. Ograniczenia egzekucji należności pieniężnych, przypadających od związku komunalnego, zawarte są w przepisach szczególnych.

§ 2. Egzekucja należności pieniężnych przeciwko zakładom, uznanym przez wojewódzką władzę administracji ogólnej za posiadające charakter użyteczności publicznej, jest niedopuszczalna z tych części majątku, które władza ta uzna za nie podlegające egzekucji ze względu na interes publiczny.

Art. 72.

Na postanowienie sądu co do ograniczeń egzekucji służy zażalenie.

TYTUŁ DRUGI.

Przepisy szczegółowe o egzekucji.

D z i a ł I.

Egzekucja należności pieniężnych.

R o z d z i a ł I.

Egzekucja z ruchomości.

O d d z i a ł I.

Zajęcie.

Art. 73.

Egzekucja z ruchomości należy do komornika tego sądu, w którego okręgu znajdują się ruchomości.

Art. 74.

§ 1. Do egzekucji z ruchomości komornik przystępuje przez ich zajęcie.

§ 2. Zająć można ruchomości dłużnika, będące bądź w jego władaniu, bądź we władaniu samego wierzyciela, który do nich skierował egzekucję. Ruchomości dłużnika, będące we władaniu osoby trzeciej, można zająć tylko wówczas, gdy ona wyraźnie zgadza się na ich zajęcie.

§ 3. Nie należy zajmować więcej ruchomości ponad te, które są potrzebne do zaspokojenia należności i kosztów egzekucyjnych.

Art. 75.

§ 1. Egzekucja z ułamkowej części rzeczy ruchomej, będącej wspólną własnością kilku osób, odbywa się w sposób, przewidziany dla egzekucji z ruchomości, z zastrzeżeniem, że sprzedaży podlega tylko udział dłużnika we wspólnej ruchomości.

§ 2. Innym współwłaścicielom łącznie służy prawo żądania, aby była sprzedana cała rzecz.

Art. 76.

§ 1. Komornik dokonywa zajęcia przez wciągnięcie ruchomości do protokółu zajęcia.

§. 2 Przy zajęciu, a jeżeli dłużnik jest nieobecny, to niezwłocznie po otrzymaniu odpisu protokółu zajęcia, dłużnik winien wymienić komornikowi znajdujące się w jego władaniu ruchomości, względem których osobom trzecim służy prawo żądania zwolnienia ich od egzekucji, ze wskazaniem adresu tych osób. Komornik zawiadomi o zajęciu osoby wskazane przez dłużnika.

Art. 77.

Jeżeli dłużnik przy zajęciu odmawia komornikowi wyjaśnień lub daje wyjaśnienia świadomie nieprawdziwe, sąd może na wniosek komornika skazać dłużnika po wysłuchaniu go na grzywnę do pięciuset złotych.

Art. 78.

Jeżeli komornik odracza dalszy ciąg zajęcia, powinien stosownie do okoliczności poczynić zarządzenia, zapobiegające usunięciu ruchomości jeszcze niezajętych.

Art. 79.

§ 1. Jeżeli wierzyciel żądał, aby zajęcie odbyło się w jego obecności, komornik zawiadomi go o terminie, w którym zajęcie ma być dokonane.

§ 2. Jeżeli wierzyciel pomimo zawiadomienia nie stawił się, komornik dokona zajęcia w jego nieobecności.

stał zgłoszony zarzut, iż osobie trzeciej służy do tych pieniędzy prawo, które stanowi przeszkodę do wydania ich wierzycielowi.

§ 2. Sąd wyda pieniądze wierzycielowi, jeżeli w ciągu trzech tygodni nie będzie złożone orzeczenie właściwego sądu, unieważniające zajęcie lub wstrzymujące wydanie pieniędzy.

§ 3. Na postanowienie sądu służy zażalenie.

(C. d. n.)

Drukarnia „SIŁA", Warszawa, Marszałkowska 71. Telefon 8-34-48.